

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM
(femte avdelningen i utökad sammansättning)
den 14 april 2005 *

I mål T-88/01,

Sniace, SA, Madrid (Spanien), företrätt av advokaterna J. Baró Fuentes, Gómez de Liaño y Botella och F. Rodríguez Carretero,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av D. Triantafyllou och J. Buendía Sierra, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: spanska.

med stöd av

Republiken Österrike, företrädd av H. Dossi och M. Burgstaller, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

och

Lenzing Lyocell GmbH & Co. KG, Heiligenkreuz im Lafnitztal (Österrike),

samt

delstaten Burgenland (Österrike),

företrädna av advokaten U. Soltész,

intervenienter,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 2001/102/EG av den 19 juli 2000 om det statliga stöd som Österrike beviljat Lenzing Lyocell GmbH & Co. KG (EGT L 38, 2001, s. 33)

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (femte avdelningen i utökad sammansättning),

sammansatt av ordföranden P. Lindh samt domarna R. García-Valdecasas, J.D. Cooke, P. Mengozzi och M.E. Martins Ribeiro,

justitiesekreterare: avdelningsdirektören M.J. Palacio González,

med beaktande av det skriftliga förfarandet och efter att förhandling hållits den 17 juni 2004,

följande

Dom

Bakgrund till tvisten

- 1 Sniace SA (nedan kallat sökanden) är ett spanskt bolag vars huvudsakliga verksamhet är tillverkning och försäljning av konst- och syntetfiber, cellulosa, cellulosafiber (stapelviskosfiber), filamentgarn av nylon, non-woven duk samt natriumsulfat, skogsindustri och samproduktion av elenergi.

- 2 Lenzing Lyocell GmbH & Co. KG (nedan kallat LLG) är ett österrikiskt bolag och utgör ett dotterbolag till det österrikiska bolaget Lenzing AG, vilket också tillverkar bland annat viskosfiber och modalfiber. LLG:s verksamhet består i tillverkning och försäljning av lyocell, vilket är en ny fibertyp som tillverkas av naturlig och ren cellulosa. Denna fibertyp tillverkas även av det brittiska bolaget Courtaulds plc., som marknadsför den under namnet Tencel.

- 3 År 1995 började LLG bygga en fabrik för tillverkning av lyocell i en industripark i Heiligenkreuz-Szentgotthárd, som ligger i ett gränsområde mellan Österrike och Ungern. Fabriken etablerades i delstaten Burgenland, som ligger i den österrikiska delen av detta område.

- 4 År 1995 informerade den österrikiska offentliga organisationen Wirtschaftsbeteiligungs AG (nedan kallad WiBAG) inofficiellt kommissionen om att den hade för avsikt att bevilja statligt stöd till LLG:s investeringsprojekt. Genom skrivelse av den 30 augusti 1995 meddelade Republiken Österrike kommissionen att detta stöd skulle beviljas inom ramen för den regionala stödordning med referensnummer N 589/95 som godkänts av kommissionen genom skrivelse av den 3 augusti 1995. Kommissionen underrättade, genom skrivelse av den 5 oktober 1995, Republiken Österrike om att det inte var nödvändigt att anmäla varje enskilt stöd som den avsåg att lämna i form av subventioner, eftersom de omfattades av en godkänd stödordning. Kommissionen anmodade dock Republiken Österrike att i förväg underrätta den om stöd som skulle beviljas LLG i form av garantier.

- 5 De österrikiska myndigheterna ingav den 21 april 1997 formulär för ansökan om samfinansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) till kommissionen för två stora investeringsprojekt i industriparken, som skulle genomföras av Business Park Heiligenkreuz GmbH (nedan kallat BPH) och Wirtschaftspark Heiligenkreuz Servicegesellschaft mbH (nedan kallat WHS).

- 6 Med anledning av uppgifter i dessa formulär och i ett kontrakt som slutits år 1995 mellan delstaten Burgenland och LLG, beslutade kommissionen att på nytt undersöka de stöd som beviljats LLG. Kommissionen beslutade, efter möten med de österrikiska myndigheterna och efter en brevväxling mellan dem, att föra in ärendet i registret över icke anmälda stödåtgärder. Efter detta följde ytterligare möten och brevväxling mellan kommissionen och de österrikiska myndigheterna.
- 7 Kommissionen informerade de österrikiska myndigheterna genom skrivelse av den 29 oktober 1998 om sitt beslut av den 14 oktober 1998 att inleda granskningsförfarandet enligt artikel 93.2 i EG-fördraget (nu artikel 88.2 EG) med hänsyn till de olika åtgärder som vidtagits av de österrikiska myndigheterna till förmån för LLG (nedan kallat beslutet att inleda förfarandet). Åtgärderna i fråga utgjordes av statliga garantier för subventioner och lån till ett belopp av 50,3 miljoner euro, ett lågt marknadspris på 4,4 euro per m² för 120 ha industrimark samt garantier för fasta priser under 30 år för infrastrukturtjänster. Kommissionen ålade den österrikiska regeringen, enligt de principer som faststälts av domstolen i dom av den 13 april 1994 i de förenade målen C-324/90 och C-342/90, Tyskland och Pleuger Worthington mot kommissionen (REG 1994, s. I-1173), att lämna kommissionen vissa upplysningar för att den skulle kunna bedöma åtgärdernas förenlighet med den gemensamma marknaden.
- 8 Kommissionen ålade också regeringen, i enlighet med de principer som faststälts av domstolen i dom av den 5 oktober 1994 i mål C-47/91, Italien mot kommissionen, kallat Italgrani (REG 1994, s. I-4635; svensk specialutgåva, volym 13, s. I-1), punkterna 21–24, att lämna upplysningar för att kommissionen skulle kunna bedöma huruvida vissa av de andra åtgärderna som vidtagits av de österrikiska myndigheterna till förmån för LLG omfattades av godkända eller befintliga stödordningar. Genom offentliggörande i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* den 13 januari 1999 (EGT C 9, s. 6) underrättades de övriga medlemsstaterna och de berörda parterna om att detta förfarande inletts, och de uppmanades att lämna synpunkter.

- 9 Den österrikiska regeringen svarade på kommissionens skrivelse genom skrivelser av den 15 mars samt av den 16 och den 28 april 1999. Synpunkter inkom även från Förenade kungariket och olika berörda tredje parter, varav sökanden utgjorde en (genom skrivelse av den 12 februari 1999).
- 10 Kommissionen undersökte de upplysningar som de österrikiska myndigheterna hade lämnat och meddelade därefter den österrikiska regeringen, genom skrivelse av den 14 juli 1999, sitt beslut av den 23 juni 1999 att i enlighet med artikel 88.2 EG utvidga det inledda förfarandet (nedan kallat beslutet att utvidga förfarandet) till att även omfatta fyra andra åtgärder som vidtagits till förmån för LLG. Beslutet avsåg följande åtgärder: ad hoc-investeringsstöd för markförvärvet till ett belopp av 0,4 miljoner euro, ett öronmärkt kapitaltillskott i form av passivt deläggande till ett belopp av 21,8 miljoner euro som skulle förfalla till betalning först efter 30 år och ge en avkastning på 1 procent per år, stöd till ett okänt belopp för att skapa en för företaget skraddarsydd infrastruktur och stöd till miljöskydd till ett belopp av 5,4 miljoner euro, som eventuellt hade beviljats efter en felaktig tillämpning av en befintlig stödordning. Kommissionen uppmanade den österrikiska regeringen att inkomma med sina synpunkter. Genom offentliggörande i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* den 4 september 1999 (EGT C 253, s. 4) informerades de övriga medlemsstaterna och berörda tredje parter om förfarandets utvidgning och uppmanades att inkomma med eventuella synpunkter. Den österrikiska regeringen inkom med sina synpunkter genom skrivelse av den 4 oktober 1999. Synpunkter inkom även från Förenade kungariket och olika berörda tredje parter, varav sökanden var en (genom skrivelse av den 4 oktober 1999). Genom skrivelser av den 25 februari och av den 27 april 2000 inkom den österrikiska regeringen med ytterligare uppgifter.
- 11 Kommissionen antog den 19 juli 2000 beslut 2001/102/EG om det statliga stöd som Österrike hade beviljat LLG (EGT L 38, 2001, s. 33) (nedan kallat det ifrågasatta beslutet).

12 Genom beslutet föreskrev kommissionen följande:

”Artikel 1

De stöd, som Österrike beviljat ... (LLG), Heiligenkreuz, genom att ställa garantier för ett belopp av 35,80 miljoner euro (en garanti från ett konsortium av affärsbanker och offentligt ägda banker för ett belopp av 21,8 miljoner euro och tre garantier från ... (WHS) för ett belopp av 1,4 miljoner euro, 10,35 miljoner euro respektive 2,25 miljoner euro) samt genom ett markpris på 4,4 euro per m² vid förvärvet av 120 ha industrimark, genom garantier från delstaten Burgenlands sida för fasta priser för tillhandahållande av infrastruktur tjänster och genom tillhandahållande av ett stöd till okänt belopp i form av skapandet av en företagspecifik infrastruktur, utgör inte statliga stöd enligt artikel 87.1 [EG].

Artikel 2

Det stöd som Österrike beviljat LLG genom en garanti för ett belopp av 14,5 miljoner euro från WiBAG:s sida, överensstämmer med den garantiförordning som kommissionen godkänt som nr N 542/95.

Stödet till miljöskydd till ett belopp av 5,37 miljoner euro överensstämmer med de miljöskyddsriktlinjer som kommissionen godkänt som nr N 93/148.

Artikel 3

De individuella stöd, som Österrike beviljat till ett belopp av 0,4 miljoner euro i form av ett stöd till markförvärvet och 21,8 miljoner euro i form av passivt deläggande, är förenliga med den gemensamma marknaden.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till Republiken Österrike.”

Förfarandet

- 13 Sökanden har väckt förevarande talan, genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 17 april 2001.
- 14 Genom inlagor som inkom till förstainstansrättens kansli den 6 juni samt den 16 och den 26 juli 2001 har LLG, Republiken Österrike och delstaten Burgenland begärt att få intervensera i förevarande mål till stöd för kommissionens yrkanden.

- 15 Genom skrivelse av den 16 oktober 2001 begärde sökanden att åtgärder för processledning skulle vidtas i syfte att kommissionen skulle inge en rad handlingar som den angett i sitt svaromål och i det ifrågasatta beslutet samt vissa upplysningar, bland annat om produktmarknaden i fråga. Den 14 november 2001 anmodades kommissionen, som en åtgärd för processledning, att inkomma med vissa av dessa handlingar. Kommissionen efterkom denna anmodan inom angiven tid.
- 16 Sökanden begärde genom skrivelse av den 10 december 2001 att vissa uppgifter som förekommer i bilagorna 14 och 15 till ansökan skulle behandlas konfidentiellt i förhållande till LLG, Republiken Österrike och delstaten Burgenland.
- 17 Genom beslut av den 18 februari 2002 biföll ordföranden på femte avdelningen i utökad sammansättning ansökningarna om intervention och sökandens begäran om konfidentiell behandling.
- 18 Den 21 maj 2002 inkom LLG och delstaten Burgenland med en gemensam interventionsinläga.
- 19 Den 23 maj 2002 inkom Republiken Österrike med en interventionsinläga.
- 20 Kommissionen och sökanden ingav sina synpunkter på interventionsinlagorna den 19 juli respektive den 6 september 2002.
- 21 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (femte avdelningen i utökad sammansättning) att inleda det muntliga förfarandet.

- 22 Vid förhandlingen den 17 juni 2004 utvecklade parterna sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor.

Parternas yrkanden

- 23 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

- ta upp talan till prövning och bifalla den i sak,

- ogiltigförklara artikel 1 i det ifrågasatta beslutet i den mån kommissionen fastställer att de ställda garantierna på ett belopp av 35,80 miljoner euro inte utgör ett statligt stöd enligt artikel 87.1 EG,

- ogiltigförklara artikel 2 i det ifrågasatta beslutet i den mån kommissionen fastställer att det stöd som Republiken Österrike beviljat LLG genom en garanti för ett belopp av 14,5 miljoner euro från WiBAG:s sida överensstämmer med den garantiförordning som kommissionen godkänt som nr N 542/95,

- ogiltigförklara artikel 3 i det ifrågasatta beslutet,

— i andra hand ogiltigförklara artikel 1 i det ifrågasatta beslutet i den mån kommissionen fastställer att de garantier från delstaten Burgenlands sida för fasta priser för tillhandahållande av infrastrukturtjänster och genom tillhandahållande av ett stöd till okänt belopp i form av skapandet av en företagspecifik infrastruktur inte utgör statligt stöd enligt artikel 87.1 EG, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

24 Sökanden har i sin replik även yrkat att förstainstansrätten skall ogiltigförklara artikel 2 i det ifrågasatta beslutet i den mån kommissionen fastställer att stödet till miljöskydd till ett belopp av 5,37 miljoner euro överensstämmer med de miljöskyddsriktlinjer som kommissionen godkänt som nr N 93/148.

25 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— underkänna de grunder som inte styrkts och avvisa de nya grunder som sökanden har åberopat,

— under alla omständigheter ogilla talan i dess helhet, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

26 Intervenienterna har yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa talan eller, under alla omständigheter, ogilla den, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Upptagande till sakprövning

Parternas argument

27 Intervenienterna har invänt att talan skall avvisas eftersom sökanden inte är personligen berörd av det ifrågasatta beslutet.

28 Republiken Österrike har påmint om att på området för kontroll av statliga stödåtgärder anses kommissionens beslut att avsluta det formella granskningsförfarandet personligen beröra de företag vilka har inkommit med det klagomål som gett upphov till förfarandet och vilka har yttrat sig och haft betydande inverkan på förfarandets förlopp, under förutsättning att företagens ställning på marknaden väsentligen påverkats av den stödåtgärd som är föremål för nämnda beslut (domstolens dom av den 28 januari 1986 i mål 169/84, COFAZ m.fl. mot kommissionen, REG 1986, s. 391, punkterna 24 och 25; svensk specialutgåva, volym 8, s. 421).

29 För det första anser Republiken Österrike att den omständigheten att sökanden utgör en berörd tredje part, i den mening som avses i artikel 88.2 EG, inte kan ge sökanden talerätt vad gäller det ifrågasatta beslutet. Republiken Österrike har erinrat om att en fysisk eller juridisk person, enligt rättspraxis, kan anses som personligen berörd i sin egenskap av berörd tredje part endast när det gäller ett beslut av kommissionen att inte inleda den granskningsfas som avses i artikel 88.2 EG (förstainstansrättens dom av den 15 september 1998 i mål T-11/95, BP Chemicals mot kommissionen, REG 1998, s. II-3235, punkterna 88 och 89). I ett sådant fall kan den person som åtnjuter processrättsliga garantier nämligen endast göra dessa gällande om han kan väcka talan mot beslutet vid gemenskapsdomstolarna (domen i det ovannämnda målet BP Chemicals mot kommissionen, punkt 89). När kommissionen, såsom i det förevarande fallet, har antagit sitt beslut efter utgången av granskningsfasen har däremot de berörda parternas processrättsliga garantier respekterats, vilket innebär att de inte längre endast på grund av denna egenskap kan anses personligen berörda av detta beslut.

30 Enligt Republiken Österrike är sökandens deltagande i förfarandet enligt artikel 88.2 EG inte tillräckligt för att försätta sökanden i en situation motsvarande den som gäller för den som det ifrågasatta beslutet är riktat till (förstainstansrättens dom av den 11 februari 1999 i mål T-86/96, Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen och Hapag-Lloyd mot kommissionen, REG 1999, s. II-179, s. 50). Av rättspraxis på området för statligt stöd framgår nämligen att deltagande i det ovannämnda förfarandet i förekommande fall endast utgör en av de omständigheter som kan medföra att en fysisk eller juridisk person anses personligen berörd av det beslut som denna person vill ha ogiltigförklarat (domen i det ovannämnda målet COFAZ m.fl. mot kommissionen, punkt 25, och förstainstansrättens beslut av den 18 februari 1998 i mål T-189/97, Comité d'entreprise de la Société française de production m.fl. mot kommissionen, REG 1998, s. II-335, punkt 44).

31 För det andra har Republiken Österrike gjort gällande att sökanden inte har fog för att anföra att dess egna intressen har berörts av att de ifrågasatta åtgärderna har beviljats i den mening som avses i domstolens dom av den 14 november 1984 i mål 323/82, Intermills mot kommissionen (REG 1984, s. 3809, punkt 16; svensk specialutgåva, volym 8, s. 93). Det anförda avsnittet i den domen rör nämligen inte frågan om talerätt.

32 För det tredje har Republiken Österrike hävdad att sökanden inte har visat att dess ställning på marknaden väsentligen har påverkats av de ifrågasatta åtgärderna. Republiken Österrike har erinrat om att dessa åtgärder uteslutande rör uppförandet av en fabrik för tillverkning av lyocell, en produkt som sökanden inte tillverkar. Det föreligger ingen särskild konkurrens mellan denna produkt och de produkter som sökanden tillverkar. Republiken Österrike anser i synnerhet att kommissionen med rätta har fastställt, i det ifrågasatta beslutet, att viskosfibern och lyocellfibern tillhör två olika marknader.

33 I sistnämnda avseende har Republiken Österrike gjort gällande att lyocellfibern och viskosfibern inte är utbytbara för kunderna. Till stöd för detta påstående har Republiken Österrike angett att lyocell har särskilda egenskaper som särskiljer materialet från viskos, såsom hög styrka i torrt och fuktigt tillstånd, låg krympningsbenägenhet i vatten, god färgabsorption, mjuk yta, likhet med siden samt möjlighet att blanda den med andra textilfiber. Dess särskilda ytegenskaper och tendensen att falla fibriller gör det möjligt att tillverka nya varor med nya egenskaper som inte kan uppnås genom användning av viskosfiber, såsom stonewashed-effekten och peachskin-effekten. För övrigt är det inte tekniskt möjligt att använda viskosfiber inom vissa områden där lyocell används, såsom denim. Tack vare lyocells höga styrka kan man uppnå en särskilt hög produktivitetsnivå vid spinning och vävning. Eftersom tillverkningen av lyocell är dyrare, tillhör denna produkt de marknadssegment där produkterna är av högre kvalitet och dyrare. Republiken Österrike har även hänvisat till vissa slutsatser som kommissionen dragit i sitt beslut av den 17 oktober 2001 i ärende nr COMP/M.2187 — CVC/Lenzing.

34 Republiken Österrike har vidare hävdad att tillverkningsförfarandena för lyocell och viskosfiber har grundläggande skillnader. Tillverkningen av viskos görs genom en kemisk beredningsprocess, medan tillverkningen av lyocell uppnås genom ett fysiskt förfarande, det vill säga genom att man använder en vattenlösning med N-metylmorfolin-oxid (NMMO). Republiken Österrike har framhållit att tillverkningsprocessen för lyocell har krävt betydande forskning, och att den är mindre skadlig

för miljön än tillverkningsprocessen för viskosfiber, för vilken det krävs en betydande användning av kemiska ämnen. Den har närmare angett att "de nya tekniker som används för att tillverka [l]yocellfiber kännetecknas ... av färre tillverkningsfaser, kortare tillverkningsstid, mindre användning av kemiska ämnen och en sluten tillverkning".

- 35 Republiken Österrike har tillagt att den förlust av marknadsandelar och den minskning av omsättning som sökanden har åberopat inte beror på att LLG beviljats de ifrågasatta åtgärderna, utan på finansiella och ekonomiska svårigheter samt på de skulder som sökanden haft under flera år från början av 1990-talet. Republiken Österrike har i detta hänseende hänvisat till kommissionens beslut 1999/395/EG av den 28 oktober 1998 om statligt stöd som de spanska myndigheterna beviljat Sniace SA, beläget i Torrelavega, Kantabrien (EGT L 149, 1999, s. 40).
- 36 LLG och delstaten Burgenland har gjort gällande att det inte föreligger någon konkurrens mellan LLG och sökanden eftersom den senare inte är verksam inom området för lyocell. I detta hänseende har de åberopat samma argument som Republiken Österrike, vilka nämns ovan.
- 37 Kommissionen har i sin duplik uppmanat förstainstansrätten att ex officio pröva frågan om sökandens talerätt eftersom det handlar om ett rättegångshinder som inte kan avhjälpas. Kommissionen har ställt sig tveksam till att sökandens konkurrensställning väsentligen har påverkats av de ifrågasatta åtgärderna, eftersom dessa uteslutande rör tillverkningen av lyocell, vilken tillhör en annan marknad än marknaden för viskos. I detta hänseende har kommissionen framhållit att priset för lyocell är betydligt högre än priset för viskosfiber och att dessa två fibertyper används för olika ändamål. Kommissionen har för övrigt påpekat att sökanden i de synpunkter den lämnade under det administrativa förfarandet nöjde sig med att "upprepa de tveksamheter som hade framställts i beslutet [att inleda förfarandet]".

- 38 Sökanden har erinrat om att det följer av fast rättspraxis att en intervenient inte har rätt att göra en invändning om rättegångshinder om inte svaranden har framställt motsvarande invändning, vilket inte skett i förevarande fall (förstainstansrättens dom av den 27 november 1997 i mål T-290/94, Kaysersberg mot kommissionen, REG 1997, s. II-2137, punkt 76, och av den 21 januari 1999 i de förenade målen T-185/96, T-189/96 och T-190/96, Riviera Auto Service m.fl. mot kommissionen, REG 1999, s. II-93, punkt 25). Sökanden har överlämnat till förstainstansrätten att bedöma huruvida den ex officio skall pröva om det föreligger rättegångshinder på grund av att talerätt saknas.
- 39 Sökanden har vidare gjort gällande att den är direkt och personligen berörd av det ifrågasatta beslutet.
- 40 Vad gäller villkoret att personen skall vara personligen berörd, har sökanden för det första hävdats att den aktivt deltagit i det administrativa förfarandet genom att den har ingett skriftliga synpunkter.
- 41 För det andra har sökanden gjort gällande att den missgynnats genom de ifrågasatta åtgärderna som vidtagits till förmån för LLG "i enlighet med domstolens rättspraxis, bland annat domen i målet... Intermills mot kommissionen", som nämns ovan.
- 42 För det tredje har sökanden hävdats att nämnda åtgärder har orsakat en ekonomisk skada "genom förlust av marknadsandel[ar], minskning av dess omsättning och [av goodwill]". För att bevisa skadan och dess omfattning har sökanden hänvisat till ett memorandum som utgör bilaga 14 till ansökan.

I detta memorandum har sökanden påpekat att

- den europeiska marknaden och världsmarknaden för viskos kännetecknas av en minskad tillverkningskapacitet och konsumtion,

- denna situation är "oförenlig med upprättandet av en ny ersättningsindustri som erhåller en förmånlig europeisk finansiering",

- "... lyocell används utan åtskillnad med en mer eller mindre betydande konkurrensfördel, i stället för traditionell viskosfiber, eller som ersättning för denna",

- LLG:s utbud av lyocell motsvarar 3,5 procent av den europeiska viskosmarknaden,

- "[d]et [inte] råder [någon] tvekan om att ett utbud som motsvarar 3,5 procent av marknaden medför ändringar av pris, villkor, etc., särskilt eftersom utbudet på grund av investeringskostnader och avskrivningar kan skapa snedvridningar i konkurrensen till skada för andra fibertyper som befinner sig i ett ekonomiskt underläge och som därför skulle kunna medföra förluster, medan [l]yocellfiber [n], som inte behöver avskrivas, kan generera vinst",

- sökanden således har upphört att tillverka och alltså sälja följande kvantiteter viskos: ...¹ ton år 1997, ... ton år 1998, ... ton år 1999, ... ton år 2000, en minskning med ... ton per år beräknas från och med år 2001,

- detta motsvarar en inkomstförlust netto på ... spanska pesetas (ESP) år 1997, ... ESP år 1998, ... ESP år 1999, ... ESP år 2000, ... ESP enligt förhandsberäkningarna för år 2001 och ... ESP enligt sådana beräkningar för perioden 2001–2007,

- LLG:s utbud av lyocell även har medfört en ”förändring på åtminstone ... procent av marknadspriset”, vilket innebär följande förluster för sökanden: ... ESP år 1997, ... ESP år 1998, ... ESP år 1999, ... ESP år 2000, ... ESP enligt förhandsberäkningarna för år 2001 och ... ESP enligt sådana beräkningar för perioden 2002–2007,

- LLG för övrigt årligen avsätter omkring 1 000 ton ”biprodukter” (eller produkter av annan standard) på marknaden ”genom särskilda försäljningskanaler som vidareförsäljer till mycket låga priser”, vilket tvingar sökanden att sänka sina priser på varor ”av samma kvalitet”, och

- detta har medfört en inkomstförlust på ... ESP per år för sökanden.

1 — Hemliga uppgifter dolda.

- 44 Sökanden har i sin replik åberopat omständigheten att LLG tillverkar och säljer en produkt under namnet Pro-Viscose, vilket är en produkt som består av en blandning av viskos och lyocell (nedan kallad proviscose). Sökanden har påstått att denna vara konkurrerar med viskosprodukter. Det framgår av ett memorandum som fogats till repliken att LLG har erbjudit proviscose till flera av sökandens kunder "till ett pris som motsvarar priset för traditionell viskos".
- 45 Sökanden har i sitt yttrande över interventionsinlagorna gjort gällande att den "obestriddigen" är ett företag som konkurrerar med LLG. Den typ av viskosfiber som sökanden tillverkar konkurrerar direkt med de produkter som LLG tillverkar, det vill säga lyocell, lyocellprodukterna av annan standard och proviscose. Till stöd för detta argument har sökanden ingett ett expertutlåtande från en "oberoende konsult", nämligen F. Marsal Amenós, och ett vittnesmål från en "oberoende grossist", nämligen företaget Manfib Sas. Lyocell utgör i själva verket endast en "förbättrad viskosfiber" som "för de flesta ändamålen" kan ersätta viskosfiber. Sökanden har medgett att lyocellfiber är dyrare än viskosfiber och har påstått att proviscose-produkten har skapats för att "kringgå detta problem". I detta hänseende har sökanden angett att LLG, med hänsyn till det höga priset för lyocell, har infört proviscose och "en produkt av annan standard än den vanliga lyocellprodukten (av lägre kvalitet)" till "priser som ungefär motsvarar priserna för viskos". Sökanden har även anfört att lyocellfibern har erövat en viktig del, det vill säga 5–10 procent, av den europeiska marknaden för kapade cellulosa-fiber, en marknad som tidigare uteslutande försörjdes av europeiska viskostillverkare.
- 46 Under förhandlingen har sökanden angett att LLG har salufört lyocellprodukter av annan standard på marknaden för vissa ändamål (cigaretfilter, våtservetter, torkdukar, etc.). Sökanden har även uppgett att lyocell är en produkt med högre kvalitet än viskos, bland annat beträffande dess styrka, att den har ett antal tekniska egenskaper och att priset för ren lyocell är högre än priset för viskos. När det gäller den senare punkten har sökanden närmare angett att det är när lyocell blandas med andra produkter som den kan erbjudas till konkurrenskraftiga priser i förhållande till priserna för viskos.

- 47 Sökanden har slutligen medgett att det enligt fast rättspraxis inte är tillräckligt att en rättsakt kan få inflytande på de befintliga konkurrensförhållandena på den ifrågasatta marknaden för att alla näringsidkare som befinner sig i någon sorts konkurrensförhållande till den som rättsakten är riktad till skall anses vara direkt och personligen berörda av den nämnda rättsakten (domstolens dom av den 10 december 1969 i de förenade målen 10/68 och 18/68, Eridania m.fl. mot kommissionen, REG 1969, s. 459, punkt 7). Sökanden har dock framhållit att det endast förekommer ett begränsat antal tillverkare på marknaden för de berörda produkterna (det finns endast fem tillverkare inom marknadssegmentet för enkla stapelfiber av viskos (commodity viscose staple fibres), och tre inom marknadssegmentet för spinnfärgade stapelfiber av viskos (spundyed viscose staple fibres)) och att investeringsprojektet kommer att medföra en betydande ökning av tillverkningskapaciteten.
- 48 Beträffande villkoret om direkt påverkan har sökanden gjort gällande att det ifrågasatta beslutet innebär att alla verkningar av de ifrågasatta åtgärderna kvarstår fullt ut, medan sökanden hade begärt att kommissionen skulle besluta att nämnda åtgärder skulle upphöra eller ändras (domen i det ovannämnda målet COFAZ m.fl. mot kommissionen, punkt 30, och förstainstansrättens dom av den 6 juli 1995 i de förenade målen T-447/93–T-449-93, AITEC m.fl. mot kommissionen, REG 1995, s. II-1971, punkt 41).

Förstainstansrättens bedömning

- 49 Det skall erinras om att enligt artikel 40 fjärde stycket i domstolens stadga får genom yrkanden i interventionsansökan endast ett av parternas yrkanden biträdas. Dessutom måste, enligt artikel 16.3 i förstainstansrättens rättegångsregler, intervenienten godta målet sådant det föreligger vid tidpunkten för hans intervention.
- 50 Kommissionen har endast yrkat att talan skall ogillas och har inte gjort någon invändning beträffande sökandens talerätt.

- 51 I egenskap av intervenienter har alltså Republiken Österrike, LLG och delstaten Burgenland inte rätt att åberopa ett rättegångshinder.
- 52 Enligt fast rättspraxis kan emellertid förstainstansrätten enligt artikel 113 i rättegångsreglerna när som helst på eget initiativ pröva huruvida talan skall avvisas till följd av att det föreligger ett rättegångshinder som inte kan avhjälpas, däri inbegripet de rättegångshinder som har åberopats av intervenienterna (förstainstansrättens dom av den 22 oktober 1996 i mål T-266/94, Skibsvaerftsforeningen m.fl. mot kommissionen, REG 1996, s. II-1399, punkt 40, av den 24 oktober 1997 i mål T-239/94, EISA mot kommissionen, REG 1997, s. II-1839, punkt 26 och av den 17 juni 1998 i mål T-174/95, Svenska Journalistförbundet mot rådet, REG 1998, s. II-2289, punkt 79; se även, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 11 juli 1990 i de förenade målen C-305/86 och C-160/87, Neotype Techmaslexport mot kommissionen, REG 1990, s. I-2945, punkt 18, av den 24 mars 1993 i mål C-313/90, CIRFS m.fl. mot kommissionen, REG 1993, s. I-1125, punkt 23, svensk specialutgåva, volym 14, s. I-83, och av den 15 juni 1993 i mål C-225/91, Matra mot kommissionen, REG 1993, s. I-3203, punkt 13, svensk specialutgåva, volym 14, s. I-213).
- 53 I förevarande fall har intervenienterna åberopat ett rättegångshinder som inte kan avhjälpas, eftersom det gäller sökandens talerätt (se, för ett liknande resonemang, domstolens beslut av den 5 juli 2001 i mål C-341/00 P, Conseil national des professions de l'automobile m.fl. mot kommissionen, REG 2001, s. I-5263, punkt 32, och domen i det ovannämnda målet EISA mot kommissionen, punkt 27). Förstainstansrätten kan således pröva frågan ex officio.
- 54 I detta hänseende skall det erinras om att enligt artikel 230 fjärde stycket EG får varje fysisk eller juridisk person väcka talan mot ett beslut som är riktat till en annan person enbart om detta beslut direkt och personligen berör honom. Eftersom det ifrågasatta beslutet är riktat till Republiken Österrike skall det undersökas huruvida sökanden uppfyller dessa båda villkor.
- 55 Vad gäller frågan huruvida sökanden är personligen berörd av det ifrågasatta beslutet framgår det av fast rättspraxis att andra personer än dem som ett beslut är

riktat till kan göra anspråk på att vara personligen berörda endast om beslutet angår dem på grund av vissa egenskaper som är utmärkande för dem eller på grund av en faktisk situation som särskiljer dem från alla andra personer och därigenom försätter dem i en situation som motsvarar den som gäller för en person som ett beslut är riktat till (domstolens dom av den 15 juli 1963 i mål 25/62, Plaumann mot kommissionen, REG 1963, s. 197, s. 223, svensk specialutgåva, volym 1, s. 181, och av den 23 maj 2000 i mål C-106/98, Comité d'entreprise de la Société française de production m.fl. mot kommissionen, REG 2000, s. I-3659, punkt 39, samt förstainstansrättens dom av den 27 april 1995 i mål T-435/93, ASPEC m.fl. mot kommissionen, REG 1995, s. II-1281, punkt 62).

- 56 Vad närmare bestämt gäller området för statligt stöd har, förutom det stödmottagande företaget, även företag som konkurrerar med det förstnämnda företaget, vilka har varit aktiva under ett förfarande enligt artikel 88.2 EG, erkänts vara personligen berörda av ett kommissionsbeslut att avsluta detta förfarande med avseende på ett enskilt stöd, förutsatt dock att deras ställning på marknaden väsentligen påverkats av den stödåtgärd som det omtvistade beslutet avser (domen i det ovannämnda målet COFAZ m.fl. mot kommissionen, punkt 25).
- 57 Ett företag kan således inte enbart åberopa den omständigheten att det konkurrerar med det stödmottagande företaget utan skall dessutom, med beaktande av den omfattning i vilken det eventuellt har deltagit i förfarandet och i hur stor utsträckning dess marknadsställning påverkats, visa att det befinner sig i en konkret situation som försätter det i en situation som motsvarar den som gäller för en person som ett beslut är riktat till (domen i det ovannämnda målet Comité d'entreprise de la Société française de production m.fl. mot kommissionen, punkt 41).
- 58 I förevarande fall skall det prövas om sökandens deltagande i förfarandet, som inletts med stöd av artikel 88.2 EG, är sådant och om dess marknadsställning påverkats i sådan grad att sökanden kan anses personligen berörd i den mening som avses i artikel 230 EG.

- 59 Först skall det konstateras att sökanden endast har spelat en liten roll i det administrativa förfarandet. Sökanden har inte framfört några klagomål till kommissionen. Förfarandets förlopp har vidare inte påverkats i någon större utsträckning av sökandens synpunkter, vilka framförts skriftligen den 12 februari och den 4 oktober 1999 (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet COFAZ m.fl. mot kommissionen, punkt 24). I sina synpunkter av den 12 februari 1999 har sökanden således i princip endast återgett vissa av kommissionens fastställanden i beslutet att inleda förfarandet och kommenterat dem kortfattat, och detta utan att inge några konkreta bevis. På samma sätt har sökanden i sina synpunkter av den 4 oktober 1999 nöjt sig med att påstå, utan att närmare precisera eller inge någon form av bevisning, att åtgärderna som avses i beslutet att utvidga förfarandet utgör statligt stöd som bör förklaras oförenligt med den gemensamma marknaden.
- 60 Vad för det andra gäller i vilken grad sökandens marknadsställning har påverkats erinrar förstainstansrätten om att, såsom framgår av punkt 28 i domen i det ovannämnda målet COFAZ m.fl. mot kommissionen, gemenskapsdomstolen inte under detta skede av rättegången, som avser frågan om upptagande till sakprövning, slutgiltigt skall ta ställning till konkurrensförhållandet mellan sökandena och det stödmottagande företaget. Sökanden skall endast på ett relevant sätt ange grunderna för att kommissionens beslut kan skada dess berättigade intressen genom att påtagligt inverka på dess ställning på den ifrågakvarande marknaden.
- 61 För övrigt skall det påpekas att åtgärderna som avses i det ifrågasatta beslutet i förevarande fall uteslutande avser en fabrik för tillverkning av lyocell och att det är ostridigt att sökanden inte tillverkar denna fibertyp och inte heller avser att göra det i framtiden.
- 62 Sökanden har dock åberopat tre argument för att visa att dess ställning på marknaden riskerar att väsentligen påverkas av det ifrågasatta beslutet.

- 63 För det första har sökanden i sin ansökan i huvudsak gjort gällande att lyocell och viskos direkt konkurrerar med varandra.
- 64 Utan att det är nödvändigt att under detta skede av rättegången, som avser frågan om upptagande till sakprövning, slutgiltigt ta ställning till den exakta definitionen av marknaden för produkterna i fråga, är det tillräckligt att konstatera att detta påstående motsägs av olika handlingar i målet.
- 65 Lyocell har vissa fysiska egenskaper som tydligt skiljer den från viskosfiber. Sökanden har till exempel i punkt 23 i sin ansökan uttryckligen påpekat att "[l]yocell är ett naturligt biologiskt nedbrytbart material, [att] det lösningsmedel som används inte är giftigt, är återvinningsbart, följer bestämmelserna om avsaknad av gifter, erbjuder en hög hållbarhet såväl i förpackning som vid fuktiga förhållanden och har en låg krympningsprocent". Under förhandlingen har sökanden medgett att lyocell har "tekniska fördelar", att den är av bättre kvalitet än viskosfibern och att den erbjuder en mycket hög styrka. Sökanden har för övrigt inte bestridit att lyocell kännetecknas av en tendens till fibrillitet, vilket gör det möjligt att tillverka väv som är utmärkt draperad och silkeslen. När det gäller den senare av lyocells egenskaper har sökanden endast påstått att "den inte längre är modern och inte längre uppskattas idag" (punkt 26 i ansökan).
- 66 Sökandens påstående att lyocell är utbytbart mot viskos "för de flesta ändamål" har inte styrkts på ett övertygande sätt. I synnerhet är det "expertutlåtande" som lämnats av en "oberoende konsult" och som sökanden bifogat till sitt yttrande över interventionsinlagorna, som stöd för detta påstående, knappast avgörande. Det rör sig om en handling på endast en sida, som bara innehåller ett fåtal avsnitt och en väldigt ytlig undersökning av frågan. Handlingen innehåller för övrigt uppgifter som är uppenbart felaktiga, såsom uppgiften om den stora likheten mellan tillverkningsprocesserna samt mellan lyocells och viskosfibers egenskaper (se punkt 65 ovan

och punkt 69 nedan). När det gäller vittnesmålet av den "oberoende grossisten" som sökanden också har bifogat sitt yttrande över interventionsinlagorna, visas genom detta på sin höjd att vissa av sökandens kunder, för vissa särskilda ändamål, har infört lyocell eller proviscose i stället för viskos i sina produkter.

- 67 Nämnda påstående motsägs för övrigt av LLG:s uttalande under ett symposium som sökanden har åberopat till stöd för sin ståndpunkt (punkt 30 i ansökan och bilaga 14 till ansökan). Enligt detta uttalande utgör lyocell "en kompletteringsfiber som har andra ändamål".
- 68 Det är ostridigt att priset för lyocell är påtagligt högre än priset för viskosfiber. Sökanden har uttryckligen vitsordat detta förhållande dels i sina skrivelser (punkt 26 i ansökan och punkterna 77 och 78 i sökandens yttrande över interventionsinlagan), dels under förhandlingen. Sökanden har även vid upprepade tillfällen medgett att lyocell endast kan marknadsföras till priser som är konkurrenskraftiga i förhållande till priserna för viskosfiber då lyocell blandas med andra produkter.
- 69 Enligt sökandens egna uttalanden, förekommer det stora skillnader mellan tillverkningsprocessen för lyocell och den för viskosfiber. Sökanden anger i punkt 23 i sin ansökan att "det för lyocell används ett lösningsmedel som används för cellulosamassa (typ NMMO), medan tillverkningsprocessen för traditionell viskosfiber innefattar merceriseringsfaser och xantatfaser" och "att i jämförelse med tillverkningsprocessen för traditionell viskos tillverkas lyocell genom att man använder en lösning i stället för att följa de traditionella faserna i tillverkningen av viskos". I punkt 36 i sin ansökan har sökanden även framfört att "vad gäller tillverkningsprocessen är [sökanden] överens med kommissionen då denna har hävdad att lyocell tillverkas genom processer som är olika dem som används för tillverkningen av viskos".

- 70 Även om det skulle föreligga ett direkt konkurrensförhållande mellan lyocell och viskosfibern skall det under alla omständigheter ändå fastställas att de uppgifter som sökanden lämnat genom sina skrivelser, och framför allt i det memorandum som utgör bilaga 14 till ansökan, inte med tillräcklig säkerhet visar att det ifrågasatta beslutet väsentligen kan påverka sökandens ställning på marknaden. Uppgifterna i detta memorandum grundar sig på obevisade påståenden, såsom omständigheten att LLG:s tillverkning av lyocell i sin helhet har ersatt viskostillverkningen sedan år 1997, och att lyocelltillverkningen uteslutande är avsedd för den europeiska marknaden. I detta memorandum har sökanden för övrigt hävdats att den sedan år 1997 har upphört att tillverka och således försälja vissa mängder viskos på grund av att "LLG:s utbud motsvarar 3,5 procent av marknaden". Detta påstående styrks inte av något bevis, och sökanden har inte förklarat hur den har räknat ut denna mängd. Det skall anges att sökanden inte heller har lämnat någon bevisning för sitt påstående att nämnda "utbud" har medfört en "förändring på minst ... procent av det pris som gäller på marknaden".
- 71 För det andra har sökanden åberopat att det vid sidan av "ren lyocell" och av proviscose även förekommer "lyocell av annan standard", som sökanden även klassificerar som en typ av lyocell av "lägre kvalitet". I det memorandum som utgör bilaga 14 till ansökan har sökanden i detta hänseende angett att LLG "genom särskilda försäljningskanaler" och "till mycket låga priser" säljer 1 000 ton sådana "biprodukter" varje år, vilket tvingar sökanden att sänka sina priser med upp till ... ESP per kilo för "varor av samma kvalitet".
- 72 I detta hänseende kan det konstateras att det på grundval av handlingarna i målet inte kan fastställas att lyocell förekommer i olika kvaliteter. Det skall vidare understrykas att sökanden i sina skrivelser inte preciserar vad som innefattas i begreppet lyocellprodukter av annan standard. Sökanden har för övrigt inte på allvar bestridit det påstående som LLG och delstaten Burgenland vid upprepade tillfällen framfört under förhandlingen, enligt vilket det inte förekommer någon typ av lyocell av lägre kvalitet. När det gäller vittnesmålet från en "oberoende grossist", vilket bilagts sökandens yttrande över interventionsinlagorna, medför det inga klargöranden, eftersom denna grossist endast nämner "annan standard" som en del av LLG:s "förändrade fiber" på samma sätt som lyocell och proviscose.

- 73 Även för det fall LLG skulle tillverka lyocell av lägre kvalitet och sälja denna till anmärkningsvärt låga priser, skall det anges att sökanden inte har styrkt sitt påstående att den som en följd av detta varit tvungen att sänka sina priser på "varor av samma kvalitet". Sökanden har inte heller på något som helst sätt styrkt de kvantiteter och den minskning i pris som den har gjort gällande.
- 74 För det tredje har sökanden i sin replik och i sitt yttrande över interventionsinlagorna främst utgått från konkurrensförhållandet mellan proviscose och viskos. Sökanden har gjort gällande att dess position på marknaden har påverkats av att LLG har sålt proviscose till konkurrenskraftiga priser i förhållande till priserna på viskos, och att kunderna föredrar proviscose eftersom denna produkt är av högre kvalitet.
- 75 I detta avseende skall det konstateras att sökanden endast gjort vissa påståenden som inte har styrkts tillräckligt.
- 76 Det memorandum som fogats till sökandens replik till stöd för dessa påståenden är inte på något sätt övertygande eftersom det handlar om en enkel handling som upprättats internt och som endast avser väldigt allmänna upplysningar som erhållits genom samtal med vissa kunder.
- 77 Även om proviscose och viskos är avsedda att användas för samma ändamål och säljs till jämförbara priser, skall det påpekas att sökanden inte har lämnat några uppgifter, inte ens översiktliga, om de förluster eller andra negativa verkningar som den drabbats av på grund av LLG:s utbud av proviscose. Det var desto mer nödvändigt med närmare förklaringar i detta hänseende eftersom proviscose är en ny produkt som började tillverkas och försäljas först under året efter det att det ifrågasatta beslutet hade antagits.

- 78 Det framgår av vad som ovan anförts att sökanden inte på ett relevant sätt har angett på vilket sätt det ifrågasatta beslutet har skadat dess berättigade intressen genom att väsentligen påverka dess ställning på marknaden.
- 79 Mot bakgrund av detta och mot bakgrund av att sökanden endast har spelat en liten roll i det administrativa förfarandet (se punkt 59 ovan), skall det fastställas att sökanden inte kan anses vara personligen berörd av det ifrågasatta beslutet.
- 80 Av detta följer att talan skall avvisas utan att det är nödvändigt att pröva huruvida sökanden är direkt berörd av det ifrågasatta beslutet.
- 81 När det gäller begäran om åtgärder för processledning, som sökanden framställde den 16 oktober 2001, skall denna lämnas utan avseende i den mån den gäller de handlingar och den information som inte omfattades av den åtgärd för processledning som beslutades den 14 november 2001, eftersom handlingarna i målet och de förklaringar som getts under förhandlingen är tillräckliga för att förstainstansrätten skall kunna uttala sig i förevarande fall.

Rättegångskostnader

- 82 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att sökanden skall förpliktas att bära sin rättegångskostnad och ersätta kommissionens rättegångskostnad. Eftersom sökanden har tappat målet, skall kommissionens yrkande bifallas.

83 Republiken Österrike skall bära sin rättegångskostnad i enlighet med artikel 87.4 första stycket i rättegångsreglerna. LLG och delstaten Burgenland skall bära sina egna rättegångskostnader i enlighet med artikel 87.4 tredje stycket i rättegångsreglerna.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (femte avdelningen i utökad sammansättning)

följande dom:

- 1) **Talan avvisas.**
- 2) **Sökanden skall bära sin rättegångskostnad och ersätta kommissionens rättegångskostnad.**
- 3) **Intervenienterna skall bära sina rättegångskostnader.**

Lindh

García-Valdecasas

Cooke

Mengozi

Martins Ribeiro

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 14 april 2005.

H. Jung

P. Lindh

Justitiesekreterare

Ordförande